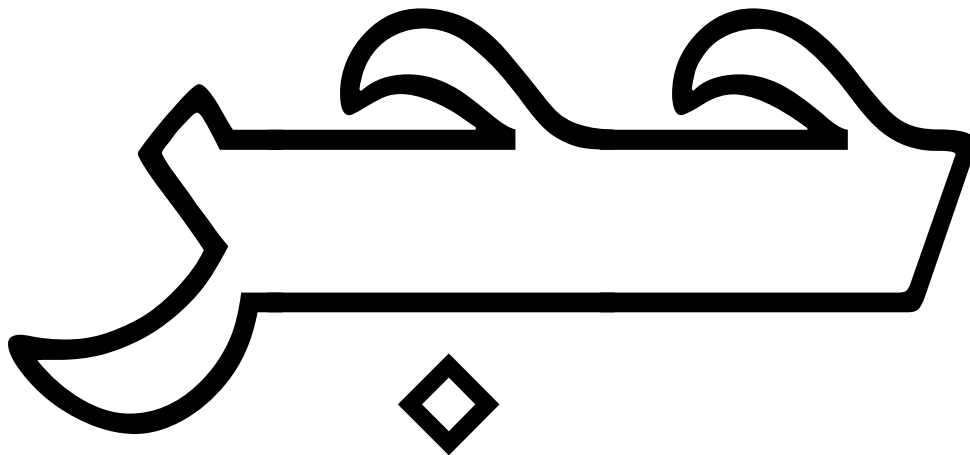

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۲۶۴

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۳۶۴، «حجر» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «حجر» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «حجر» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۳۶۴
ریشه	حجر
تعداد تکرار	۲۱
تعداد مشتقات	۱۳
تعداد ریشه مرتبط	۱۲۸

فهرست مشتقات

۱۳. مَحْجُوراً (۲)	۱۰. حِجْرٌ (۱)	۷. حُجُورِكُمْ (۱)	۴. الْحِجَارَةُ (۱)	۱. الْمُحَجَّرَ (۲)
	۱۱. حِجْرٍ (۱)	۸. حِجَارَةٌ (۵)	۵. الْحُجْرِ (۱)	۲. الْمُحْجَرَاتِ (۱)
	۱۲. كَالْحِجَارَةِ (۱)	۹. حِجْرًا (۲)	۶. بِحِجَارَةٍ (۱)	۳. الْحِجَارَةُ (۲)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱۰۵. مرج (۲)	۷۹. علم (۲)	۵۳. سجیل (۳)	۲۷. جزى (۱)	۱. اتى (۱)
۱۰۶. مطر (۳)	۸۰. علو (۲)	۵۴. سفل (۲)	۲۸. جعل (۴)	۲. ايج (۲)
۱۰۷. ملح (۲)	۸۱. عمل (۲)	۵۵. سقى (۲)	۲۹. جمع (۱)	۳. اخو (۵)
۱۰۸. ملك (۳)	۸۲. عمم (۱)	۵۶. سلف (۱)	۳۰. جناح (۱)	۴. ارض (۱)
۱۰۹. منن (۱)	۸۳. عين (۲)	۵۷. سلو (۱)	۳۱. جنح (۱)	۵. اكل (۲)
۱۱۰. موسى (۲)	۸۴. غفر (۱)	۵۸. سمو (۲)	۳۲. جىء (۱)	۶. الك (۳)
۱۱۱. موه (۲)	۸۵. غفل (۲)	۵۹. شدد (۳)	۳۳. حجر (۶)	۷. اللاتى (۳)
۱۱۲. ندو (۱)	۸۶. غلظ (۱)	۶۰. شرب (۳)	۳۴. حدد (۱)	۸. الله (۹)
۱۱۳. ندى (۱)	۸۷. غمم (۱)	۶۱. شقق (۲)	۳۵. حرث (۱)	۹. الم (۱)
۱۱۴. نزل (۱)	۸۸. فجر (۳)	۶۲. شىء (۱)	۳۶. حرم (۲)	۱۰. اله (۹)
۱۱۵. نسو (۲)	۸۹. فرت (۲)	۶۳. صحب (۱)	۳۷. حقق (۱)	۱۱. امر (۳)
۱۱۶. نضد (۱)	۹۰. فرى (۲)	۶۴. صلب (۱)	۳۸. حلل (۱)	۱۲. امم (۵)
۱۱۷. نعم (۳)	۹۱. فسد (۱)	۶۵. ضرب (۲)	۳۹. خرج (۲)	۱۳. امن (۱)
۱۱۸. نفس (۲)	۹۲. فعل (۳)	۶۶. طعم (۱)	۴۰. خشى (۲)	۱۴. انس (۴)
۱۱۹. نهر (۲)	۹۳. قسم (۱)	۶۷. طيب (۱)	۴۱. خول (۱)	۱۵. انن (۸)
۱۲۰. نور (۲)	۹۴. قسو (۴)	۶۸. طين (۱)	۴۲. دخل (۲)	۱۶. اهل (۱)
۱۲۱. هبط (۲)	۹۵. قطع (۱)	۶۹. ظلل (۱)	۴۳. ذكر (۱)	۱۷. ابي (۱)
۱۲۲. وحى (۱)	۹۶. قلب (۲)	۷۰. ظلم (۲)	۴۴. ربب (۱)	۱۸. بجس (۱)
۱۲۳. ورى (۱)	۹۷. قول (۶)	۷۱. ظهر (۱)	۴۵. رحم (۱)	۱۹. بجر (۲)
۱۲۴. وسم (۱)	۹۸. قوم (۲)	۷۲. عثو (۱)	۴۶. رزق (۲)	۲۰. برزخ (۲)
۱۲۵. وقد (۲)	۹۹. كثر (۱)	۷۳. عدد (۱)	۴۷. رسل (۲)	۲۱. بشر (۲)
۱۲۶. وقى (۲)	۱۰۰. كذب (۱)	۷۴. عذب (۳)	۴۸. رضع (۲)	۲۲. بعد (۲)
۱۲۷. وله (۹)	۱۰۱. كضر (۱)	۷۵. عشر (۳)	۴۹. رى (۱)	۲۳. بنو (۴)
۱۲۸. يوم (۴)	۱۰۲. كلل (۲)	۷۶. عصو (۳)	۵۰. رثى (۲)	۲۴. بين (۳)
	۱۰۳. كون (۶)	۷۷. عصى (۳)	۵۱. زعم (۱)	۲۵. ثنى (۳)
	۱۰۴. لئك (۳)	۷۸. عقل (۱)	۵۲. سبط (۱)	۲۶. جرم (۲)

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۴} فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ
۲. {البقرة - ۶۰} وَإِذْ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرِبَهُمْ كُفُورًا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
۳. {البقرة - ۷۴} ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشْقُقُ فَيُخْرِجُ مِنْهُ الْمَاءَ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ
۴. {البقرة - ۷۴} ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشْقُقُ فَيُخْرِجُ مِنْهُ الْمَاءَ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ
۵. {النساء - ۲۳} حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمْ اللَّاتِي أَرْضَعْتَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمْ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا
۶. {الأنعام - ۱۳} وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرْتُ حِجْرًا لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ بَرَعِيهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَجَزْتُمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ
۷. {الأعراف - ۱۶} وَقَطَعْنَا لَهُمْ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرِبَهُمْ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْعَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّٰنَ وَالسَّلْوَىٰ كُلُّوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ
۸. {الأنفال - ۳۲} وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ أَوْ ائْتِنَا بَعْدَابٍ أَلِيمٍ
۹. {هود - ۸۲} فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ مَنْضُودٍ
۱۰. {الحجر - ۷۴} فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ
۱۱. {الحجر - ۸۰} وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ
۱۲. {الإسراء - ۵۰} قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا
۱۳. {الفرقان - ۲۲} يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَحْجُورًا
۱۴. {الفرقان - ۲۲} يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَحْجُورًا
۱۵. {الفرقان - ۵۳} وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا
۱۶. {الفرقان - ۵۳} وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا
۱۷. {الحجرات - ۴} إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ
۱۸. {الناريات - ۳۳} لِيُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ
۱۹. {التحریم - ۶} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ مَا أَتَىٰكُمْ وَأَهْلَيْكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ
۲۰. {الفجر - ۵} هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِذِي حِجْرٍ
۲۱. {الفيل - ۴} تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ